

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava na 77. sjednici, održanoj 11. lipnja 2018. godine, razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske, Nezavisni hrvatski sindikati, Matica hrvatskih sindikata i Hrvatska udruga radničkih sindikata podržavaju donošenje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona.
2. Hrvatska udruga poslodavaca ne podržava donošenje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona.
3. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca.

IZDVOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Uvodni dio prijedloga Zakona

1. Cilj i svrha izmjena i dopuna Zakona

U uvodnom dijelu je navedeno da se „*ovim zakonom uređuju uvjeti, način i postupak provođenja jednostavnog postupka stečaja potrošača u kojem bi se većem broju osoba koji imaju blokirane račune duže od tri godine, a čiji iznos glavnice duga iznosi do 20.000,00 kuna, omogućilo da se oslobode od obveza, a čime bi se smanjio broj insolventnih građana i ovršnih postupaka.*“

Iz priloženog se zaključuje kako su ovim mjerama obuhvaćeni zapravo tzv. mali dugovi dužnika. U praksi upravo mali dugovi dužnika imaju visok stupanj naplate i u pravilu se brzo naplate. Ovakvim prijedlogom zapravo se potiče dužnike da ne vraćaju te male dugove. Posljedično, to će dovesti do povećanja broja ovršnih postupak i insolventnih građana, a što je suprotno svrsi donošenje izmjena i dopuna Zakona.

2. Nedostatak povjerenika

U uvodnom dijelu je navedeno da je najveći problem manjak povjerenika u postupku stečaja potrošača te da je trenutno na listi povjerenika upisano samo dvoje povjerenika jer ne postoji interes za obavljanje te dužnosti.

S obzirom da je predloženim izmjenama navedeno kako će se povećati broj povjerenika na način da će posao obavljati odvjetnici, ovlašteni revizori i porezni savjetnici te da imaju

pravo na 20% iznosa od prodaje imovine te pravo na nagradu iz Proračuna, ističemo kako će troškove navedenih osoba ponovno snositi porezni obveznici.

Iako se olakšava upis na listu povjerenika, smatramo kako to neće biti dovoljan poticaj da se osobe prijavljuju na listu povjerenika. Posljedično, neće biti dovoljan broj stečajnih povjerenika te će postupke biti praktično nemoguće provesti.

3. Dugotrajna blokada

U uvodnom dijelu navodi se kako se dugotrajnom blokadom smatra razdoblje duže od 3 (tri) godine.

Prijedlog:

Odrediti dulji rok - od 5 ili 10 godina.

Obrazloženje:

Smatramo kako rok od 3 godine je prekratko razdoblje da bi se blokada smatrala dugotrajnom. Predloženi rok od 5 ili 10 godina su usklađeniji sa zakonskim rješenjima razvijenijih država EU.

Također, što se tiče blokade odnosno mogućnosti da dužnik podmiri svoje dugovanje, bitno je provjeravati, radi li se o stvarnoj i trajnoj nemogućnosti plaćanja ili samo privremenoj. Nemali je broj primjera u stvarnosti da su se dužnici ponovno zaposlili, odnosno da se na račun svaki mjesec ponovno doznačuju sredstva iz kojih se naplaćuje ovrha (primjer sezonskih radnika).

Zakon ne propisuje socijalne kriterije i ne razrađuje pitanje imovine potrošača već presumira da pasivnost potrošača znači njegovu suglasnost bilo za provođenje jednostavnog postupak stečaja potrošača bilo da on nema imovine. Ovako nedorađen zakonski prijedlog daje mogućnost manipulacijama i izbjegavanju plaćanja obveza tj. osnova za plaćanje i tamo gdje to nije bila svrha zakonodavca, dakle i kod dužnika koji bi temeljem svoje imovine mogao namirit postojeće obveze ili, u drugoj krajnosti, provodi se stečaj u odnosu na dužnika koji to ne želi i koji sa imovinom kojom raspolaže može izvršavati svoje obveze van stečaja .

Dodatno, spomenuta presumpcija iz stavka 3. članka 79.d prema kojoj se smatra da dužnik nema imovine samim time što nije sačinio popis imovine stavlja u neravnopravan položaj vjerovnike budući da teret dokazivanja postojanja eventualne imovine prelazi na vjerovnike, koji u praksi niti ne mogu provjeriti takve pretpostavke. Kako bi se izbjeglo navedeno, predlaže se u zakon unijeti odredba prema kojoj je potrošač obvezan dostaviti popis imovine, a sve pod prijetnjom sankcije, odnosno predlaže se izbaciti odredbu prema kojoj se nečitovanje potrošača smatra suglasnošću da se može provesti jednostavni postupak stečaja potrošača nad njegovom imovinom. Također, radi sprječavanja zlouporabe zakonskih ovlasti, unošenjem mogućnosti provjere imovine potrošača od strane povjerenika ili samog vjerovnika ukazuje se prijeko potrebnim (primjerice, omogućiti uvid u sve javno dostupne registre bez troška za vjerovnika).

U nastavku se očitujemo na konkretne odredbe Prijedloga Zakona.

Članak 1. Prijedloga Zakona

Članak 1. Prijedloga Zakona glasi:

U Zakonu o stečaju potrošača („Narodne novine“, broj 100/15.) u članku 4. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Potrošačem se, u smislu ovoga Zakona, smatra fizička osoba koja ima obveze iz djelatnosti koju je obavljala kao obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak ili obveznik poreza na dobit prema odredbama Zakona o porezu na dobit, ako više nije obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, odnosno poreza na dobit.“

Prijedlog:

Brisati odredbu.

Obrazloženje:

Zbog proširenja definicije potrošača, prava iz ovoga Zakona će moći koristiti i osobe koje u trenutku nastanka obveza koje bi bile otpisane nisu bile potrošači, već su kao profesionalci obavljale djelatnost te su shodno tome morale primjenjivati veći stupanj pažnje prilikom stupanja u pravne odnose od fizičkih osoba koje ne obavljaju nikakvu djelatnost.

Smatramo da ne postoji legitimni interes države da omogući fizičkim osobama koji su obavljali registriranu djelatnost isti pravni tretman glede otpisa dugova kao i fizičkim osobama koje takvu djelatnost nisu obavljale te čiji su dugovi rezultat njihovih aktivnosti kao neprofesionalaca.

Fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost samostalno i svojevóljno donose odluku o tome da hoće li poduzeti poduzetnički pothvat i time prihvaćaju sve povezane rizike, uključujući i onaj neuspješnog poslovanja. U obrazloženju zakonskog prijedloga nisu izneseni argumenti zbog kojih bi bilo opravdano zakonodavnom intervencijom izjednačiti položaj tih različitih vrsta fizičkih osoba.

Članak 3. Prijedloga Zakona

Članak 3. Prijedloga Zakona glasi:

„U članku 8. u stavku 1. riječi: „provodi se“ zamjenjuje se riječima: „može se provesti“.“

Prijedlog:

Propisati u kojim situacijama se predmetni postupak provodi.

Obrazloženje:

Zbog predloženih izmjena proizlazi da prethodni postupak u savjetovanju više ne bi bio obavezan. Isto proizlazi i iz odredbe čl. 30 st. 1. Zakona.

Uzevši navedeno u obzir, nedostaju odredbe koje će nedvojbeno regulirati u kojim situacijama se takav postupak provodi (osim ako je namjera zakonodavca da isto ovisi o volji ovlaštenih predlagatelja iz čl. 12. st. 3. Zakona). Dodatno, ukoliko postupak nije obavezan, nisu regulirane posljedice nesudjelovanja u istom ukoliko pokretanje predloži bilo koji od ovlaštenih predlagatelja a drugi ovlašteni predlagatelji u njemu ne žele sudjelovati. Postoji i opcija da postupak postaje obavezan za ostale sudionike njegovim pokretanjem, u kojem slučaju to treba izričito tako i propisati.

Članak 6. Prijedloga Zakona

Članak 6. Prijedloga Zakona u dijelu kojim se dodaje nova točka 1. glasi:

„Članak 30. mijenja se i glasi:

„Sud u postupku stečaja potrošača:

1. provodi postupak radi raspravljanja i glasovanja o planu ispunjenja obveza, ako prije pokretanja postupka stečaja potrošača nije vođen izvansudski postupak pred savjetovalištem

...“

Prijedlog:

Unijeti postupovne odredbe u dijelu kako se pokreće i vodi postupak radi raspravljanja i glasovanja o planu ispunjenja obveza pred sudom.

Osnovno načelo stečaja potrošača je hitnost rješavanja postupka. Smatramo kako se prebacivanjem svih ovlasti na sud te provođenjem svih radnji od strane suda, usporava postupak stečaja. Sudovi će se navedenom mjerom dodatno preopteretiti i postupak će biti dugotrajan.

Posljedično, doći će do kršenja navedenog načela.

Nadovezujući se na gornje tvrdnje, u članku 79.p je propisano kako će navedeno odrađivati sudski savjetnici. Prvo, istih nema dovoljno, jer da ima, ne bi se već sada toliko kasnilo s rješavanjem postojećih predmeta. Drugo; građanskopravni suci nisu stručni za rješavanje stečajnih predmeta, a što se može i očekivati od sudskih savjetnika. Stoga, izražavamo sumnju da će postupci biti odrađeni stručno i transparentno.

Članak 11. Prijedloga Zakona

Članak 11. Prijedloga Zakona glasi:

„U članku 44. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Prijedlog za otvaranje postupka stečaja potrošača ne objavljuje se na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.“

...“

Prijedlog:

Pojasniti odredbu s obzirom na dio koji glasi *„ne objavljuje se na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.“*

Obrazloženje:

Prema trenutačnoj dikciji nije jasno da li se unosenjem ove odredbe briše odredba koja je obvezivala potrošača da može podnijeti prijedlog za otvaranje postupka stečaja potrošača u određenom roku.

Ako je time ta odredba izbrisana, to znači da nema roka i da potrošač uvijek može dati prijedlog za otvaranje postupka: Vjerovnici u međuvremenu mogu pokrenuti ovršne postupke i stvoriti si dodatni trošak u uvjerenju da se stečaj neće pokrenuti, a nakon provedenih radnji potrošač stavi prijedlog.

Članak 22. Prijedloga Zakona

Članak 22. Prijedloga Zakona u dijelu kojim se dodaju stavci 1. i 2. glasi:

„ Iza članka 71. dodaju se naslov i članak 71.a koji glase:

„Pravni položaj povjerenika

Članak 71.a

(1) Povjerenik je dužan osobe obvezane na plaćanje obavijestiti o ustupu. On je dužan iznose koje primi na osnovi ustupa kao i ostale isplate u korist potrošača ili treće osobe držati odvojene od svoje imovine te ih, ako sud ne odluči drukčije, jednom godišnje podijeliti vjerovnicima na osnovi završnoga popisa.

(2) Vjerovnici mogu na povjerenika dodatno prenijeti i nadzor nad ispunjenjem dužnosti dužnika. U tom će slučaju povjerenik bez odgode obavijestiti vjerovnike o utvrđenoj povredi dužnosti. Povjerenik je dužan preuzeti nadzor samo ako mu dodatni iznos nagrade koji bi mu na temelju toga pripao bude isplaćen ili predujmljen.

...“

Prijedlog:

U vezi stavka 1., predlažemo propisati kraće rokove podjele. Alternativno, predlažemo .propisati da povjerenik treba izvršiti podjelu najmanje jednom godišnje.

U vezi stavka 2., predlažemo isti jasnije propisati.

Obrazloženje:

U vezi stavka 1., iz obrazloženja zakonskog prijedloga ne iščitavamo da je zakonodavac razmatrao postojanje opravdanog razloga za zaštitu jedne polovine naslijeđene imovine dužnika, iako smatramo da takav opravdan razlog ne bi niti postojao. Dodatno, ako dužnik naslijedi veće nasljedstvo, on time postaje solventan i trebao bi podmiriti svoje dugove te bi u tom smislu bilo potrebno odrediti obustavu postupka stečaja potrošača po službenoj dužnosti. Vjerovnik ne smije biti penaliziran zbog činjenice da je postupak u tijeku - da postupak stečaja potrošača nije u tijeku, mogao bi pokrenuti ovrhu na cjelokupnoj imovini potrošača.

U vezi stavka 2., budući da povjerenik upravlja imovinom dužnika te na njega prelaze prava raspolaganja imovinskim pravima koja ulaze u stečajnu masu, smatramo kako bi povjerenik po službenoj dužnosti trebao obavljati nadzor nad ispunjavanjem dužnosti dužnika. Nejasno je nad kojim dijelom dužnikovog postupanja bi vjerovnici trebali na povjerenika prenijeti nadzor nad ispunjenjem dužnosti dužnika.

Članak 24. Prijedloga Zakona

Članak 24. Prijedloga Zakona u dijelu kojim se dodaju stavak 1. glasi:

„Iza članka 73. dodaju se naslov i članak 73.a koji glase:

„Povreda dužnosti potrošača

Članak 73.a

(1) Sud će potrošaču uskratiti oslobođenje od preostalih obveza na prijedlog stečajnog vjerovnika, ako potrošač tijekom razdoblja provjere ponašanja povrijedi svoju dužnost i time onemogući namirenje vjerovnika, odnosno ako se ostvari neki od razloga iz članka 75. ovoga Zakona.

...“

Prijedlog:

S obzirom da postoji mogućnost da vjerovnici prenesu nadzor nad ispunjenjem dužnosti dužnika na povjerenika, onda treba postojati obveza povjerenika da o tome obavijesti sud odnosno ostale vjerovnike te da sud donese odluku o uskrati oslobođenja i bez prijedloga vjerovnika.

Članak 28. Prijedloga Zakona

Članak 28. Prijedloga Zakona u dijelu kojim se dodaje stavak 1. glasi:

„Pretpostavke za provedbu jednostavnog postupka stečaja potrošača

Članak 79.a

(1) Iznimno od odredbi članka 5. ovoga Zakona, sud će prema odredbama ove glave Zakona provesti jednostavni postupak stečaja potrošača nad imovinom potrošača iz članka 4. stavaka 2. i 5. ovoga Zakona koji u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje kojeg vodi Financijska agencija na dan otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje radi prisilnog ostvarenja tražbina u iznosu do 20.000,00 kuna s osnova glavnica u neprekinutom razdoblju dužem od tri godine.

...“

Očitovanje:

Kao uvjet se navodi samo iznos glavnice od 20.000,00 kn, a ne cjelokupno dugovanje. Na ovaj način, vjerovnici su primorani otpisati puno veće iznose tražbine s obzirom da kamate i troškovi postupka nerijetko premašuju iznos glavnice.

„Očitovanje potrošača

Članak 79.c

...“

2) U pozivu iz stavka 1. Financijska agencija će obavijestiti potrošača da u roku za davanje suglasnosti za provođenje jednostavnog postupka stečaja potrošača, može podnijeti prijedlog da se jednostavni postupak stečaja potrošača provede i u odnosu na vjerovnike koji su povukli osnovu za plaćanje.“

...

Prijedlog:

Obrisati odredbu.

Obrazloženje:

Osnove za plaćanje mogu biti povučene i radi toga što je dug plaćen mimo izvansudskog postupka prisilne naplate, ili zbog nekog drugog razloga, pa smatramo da nije opravdano niti potrebno potrošaču dati mogućnost da u jednostavni postupak može uključiti sve vjerovnike koji su povukli osnove za plaćanje. Stoga, predlažemo ukloniti takvu mogućnost.

Odredbe članka 79.d u kombinaciji s odredbom članka 79.h

„Dostava poziva

Članak 79.d

„(1) Poziv iz članka 79.c stavka 1. ovoga Zakona Financijska agencija će dostaviti potrošaču u roku od 30 dana od dana kada su ispunjeni uvjeti iz članka 79.a stavka 1. ovoga Zakona osobnom dostavom zajedno s pozivom da u roku za davanje suglasnosti za provedbu jednostavnog postupka stečaja potrošača popiše svoju imovinu na obrascu popisa imovine i obveza.

(2) Ako se ne očituje u roku od 15 dana od dana dostave poziva ili dostavi samo popis imovine, smatrat će se da je potrošač suglasan da se može provesti jednostavni postupak stečaja potrošača nad njegovom imovinom.

(3) Ako se očituje u roku od 15 dana od dana dostave poziva da je suglasan da se provede jednostavni postupak stečaja potrošača nad njegovom imovinom ali ne priloži popis imovine, smatrat će se da potrošač izjavio da nema imovine iz koje se mogu namirivati njegovi vjerovnici.,,

Otvaranje jednostavnog postupka stečaja potrošača

Članak 79.h

„(1) Ako utvrdi da je vrijednost imovine potrošača koja bi se mogla unovčiti kao stečajna masa veća od 10.000,00 kuna, sud će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o otvaranju jednostavnog postupka stečaja potrošača.“

Prijedlog:

U vezi članka 79.d stavka 1., predlažemo propisati da se na podnošenje popisa imovine i obveza potrošača adekvatno primjenjuje odredbe ovog Zakona o nepoštenom potrošaču.

U vezi članka 79.d stavka 3., predlažemo dostavu popisa imovine propisati kao obveznu, a nepodnošenje valjanog popisa imovine definirati kao izjavu potrošača da nije suglasan s provedbom jednostavnog postupka stečaja. Alternativno, predlaže se obrisati odredbu s navedenom zakonskom presumpcijom.

Pored toga, predlaže se unošenje mogućnosti provjere imovine potrošača od strane povjerenika ili samog vjerovnika na način da se omogući uvid u sve javno dostupne registre bez troška za vjerovnika.

Obrazloženje:

Jednostavni postupak se prema zakonskom tekstu može provesti i ukoliko je potrošač pasivan iz čega proizlazi da se postupak vodi bez volje i suglasnosti dužnika. S obzirom

na to da je cilj novih izmjena da se građanima omogući da namire vjerovnike, ova odredba suprotna je tom cilju.

Članak 79.d otvara mogućnost zlorabe zakona od strane nepoštenih potrošača, koji će jednostavnim nepodnošenjem popisa imovine te ukoliko vjerovnici nemaju saznanja o njegovoj imovini, izbjeći vođenje samog postupka i namirenje vjerovnika te ishoditi oslobođenje od obveza. Ovim izmjenama omogućuje se i subjektivna procjena potrošača o vrijednosti njegove imovine. Na taj način netko tko ima imovinu i veće vrijednosti (razne pokretnine) može samostalno procijeniti da ta imovina vrijedi manje od 10.000,00 kn bez ikakvog kontrolnog mehanizma. Dakle, ostavlja se mogućnost zlorabe i opstrukcije od strane potrošača, na štetu vjerovnika. Kako bi se izbjeglo navedeno, predlaže se u zakon unijeti odredba prema kojoj je potrošač obavezan dostaviti popis imovine, a sve pod prijetnjom sankcije, odnosno predlaže se izbaciti odredbu prema kojoj se nečitovanje potrošača smatra suglasnošću da se može provesti jednostavni postupak stečaja potrošača nad njegovom imovinom.

S druge strane, zakon ne daje nikakve efikasne instrumente vjerovnicima da provjere podatke o imovini potrošača. U zakon bi se trebala dodati odredba koja će omogućiti provjeru podataka o imovini koje je dužnik dostavio. To ne moraju biti nužno vjerovnici, već mogu biti i povjerenici, ali mehanizam kontrole dužnika bi definitivno trebalo uvrstiti u tekst zakona. Stoga, radi sprječavanja zlorabe zakonskih ovlasti, unošenjem mogućnosti provjere imovine potrošača od strane povjerenika ili samog vjerovnika ukazuje se prijeko potrebnim (primjerice, omogućiti uvid u sve javno dostupne registre bez troška za vjerovnika).

„Otvaranje jednostavnog postupka stečaja potrošača Članak 79.h

...

„(2) Tražbine vjerovnika iz članka 79.b stavka 2. točaka 4. i 5. ovoga Zakona za koje je Financijska agencija u prijedlogu za provedbu jednostavnog stečajnog postupka potrošača dostavila podatak za identifikaciju potrošačevih vjerovnika smatraju se utvrđenim u iznosu u kojem su evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje. Tražbine vjerovnika iz članka 79.b stavka 2. točke 6. ovoga Zakona smatraju se utvrđenim u iznosu u kojem su bile evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje ili manjem, ako ih je potrošač u prijedlogu iz članka 79.c stavka 2. ovoga Zakona naznačio u manjem iznosu. Drugi vjerovnici i njihove tražbine neće se utvrđivati.,,

...

(5) Ako potrošač ima novčana primanja, sud će naložiti potrošaču da u roku od dvanaest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o otvaranju jednostavnog postupka stečaja potrošača uplaćuje na račun suda određeni iznos stalnog novčanog primanja kojeg će sud odrediti ovisno odgovarajućom primjenom pravila ovršnog prava o ograničenjima ovrhe na stalnim novčanim primanjima. „

Očitovanje:

U vezi stavka 2., iz predložene odredbe proizlazi kako su vjerovnici čije tražbine nisu evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje, uskraćeni u ostvarivanju svojih prava.

U vezi stavka 5., smatramo kako bi bilo svrsishodnije propisati kako će sud izdati nalog FINA-i pa da FINA usteže po nalog suda. Dodatno, ako dužnik ima primanja koja ne prima na račun, postavlja se pitanje savjesnosti takvog dužnika s obzirom da bi se dug možda podmirio ovrhom da je dužnik primanja primao na račun, a kako je i trebao.

„Ovršni postupci u tijeku

Članak 79.l

...

(3) Vjerovnici iz članka 79.b stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, odnosno vjerovnici iz članka 79.b stavka 2. točaka 5. i 6. ovoga Zakona, ako su obuhvaćeni prijedlogom za pokretanje jednostavnog postupka stečaja potrošača, stupaju u ovršni postupak kojega je pokrenuo neki od tih vjerovnika radi namirenja novčane tražbine.

...

(5) Nakon otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača vjerovnici iz članka 3. ovoga članka ne mogu tražiti promjenu sredstava i predmeta ovrhe u ovršnim postupcima radi namirenja novčane tražbine niti mogu pokretati nove ovršne postupke protiv potrošača. „

Prijedlog:

U vezi stavka 3., predlažemo precizirati odredbu.

U vezi stavka 5., predlažemo vjerovnicima omogućiti predlaganje promjene predmeta, kao i sredstva ovrhe.

Obrazloženje:

U vezi stavka 3., nije jasno propisano na kako će vjerovnici koji trebaju stupiti u ovršne postupke. Postavlja se pitanje hoće li ih sud pozvati, ili će sami trebati voditi računa o toj svojoj procesnoj obvezi. Stoga predlažemo precizirati odredbu u procesnom smislu, tj. odgovorom na prije postavljena pitanja.

Dodatno, smatramo kako neki vjerovnici koji su povukli osnove za plaćanje ne moraju nužno imati pravni interes za stupanje u ovršne postupke (dug im je plaćen mimo postupka sudske ili izvansudske ovrhe), a što nije uzeto u obzir prema trenutačnoj dikciji odredbe.

U vezi stavka 5., smatramo kako se radi o neosnovanom ograničavanju prava vjerovnika koji stupaju u ranije pokrenuti ovršni postupak. Predlažemo da se vjerovnicima omogući predlaganje promjene predmeta, kao i sredstva ovrhe.

„Unovčenje potrošačeve imovine

Članak 79.i

(1) Stečajni upravitelj odnosno odvjetnik koji je imenovan kao povjerenik dužan je u roku od dvanaest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o otvaranju jednostavnog postupka stečaja unovčiti pokretnine odnosno tražbine, dionice, poslovne udjele, vrijednosne papire i druga imovinska ili materijalna prava koja je potrošač naveo u popisu imovine ili čije je postojanje sud utvrdio neposredno elektroničkim putem od Ministarstva financija – Porezne uprave ili na temelju dokaza koje dostave vjerovnici iz članka 79.f ovoga Zakona.

(2) Pokretnine i prava potrošača odvjetnik odnosno stečajni upravitelj koji je imenovan kao povjerenik unovčava neposrednom pogodbom.

(3) Pokretnine koje se unovčavaju neposrednom pogodbom mogu se ostaviti u posjedu potrošača koji s njima ne smije raspolagati, opteretiti pravima u korist trećih osoba bez suglasnosti odvjetnika odnosno stečajnog upravitelja koji je imenovan kao povjerenik niti im umanjiti vrijednost njihovom redovnom uporabom. Ako potrošač otuđi, optereti ili umanjiti vrijednost pokretnina koje treba unovčiti neposrednom pogodbom, smatrat će se da potrošač nije pošten, a sud će jednostavni postupak stečaja potrošača obustaviti.

...“

Prijedlog:

Uvesti razlikovanje nekretnina koje služe zadovoljenju egzistencijalnih potreba, a koje se ne bi mogle unovčiti od nekretnina koje nadmašuju egzistencijalne potrebe
Propisati posljedice nemogućnosti unovčenja potrošačeve imovine.

Obrazloženje:

Za pretpostaviti je kako će stečajni upravitelji u roku od 6 ili 12 mjeseci morati naći kupce za ogromnu količinu pokretnina i druge imovine. Nije realno očekivati rješavanje na takav način jer se ovrha na pokretninama u praksi sve više napušta, jer je naplativost veoma niska, skoro pa i nepostojeća. Dodatno, zakonom je potrebno predvidjeti posljedica neprodaje u zadanom roku pokretnina, jer je nejasno što će se dogoditi s imovinom dužnika. Nadalje, kao što smo već ranije naveli, vrijednost potrošačeve imovine određuje se sukladno njegovoj subjektivnoj procjeni, čime se otvara mogućnost zlouporabe od strane nesavjesnog potrošača.

Također, za očekivati je da će se nakon stupanja na snagu predloženih zakonskih izmjena i dopuna otvoriti mnogobrojni jednostavni postupci stečaja potrošača što će nesumnjivo dovesti do toga da će stečajni upravitelji morati, sukladno trenutnom zakonskom prijedlogu, u roku od šest (alt. dvanaest) mjeseci od pravomoćnosti rješenja o otvaranju postupka stečaja unovčiti brojne pokretnine odnosno tražbine (koje je potrošač naveo u popisu imovine te pokretnine odnosno tražbine čije postojanje je sud utvrdio neposrednim putem od Ministarstva financija – Porezne uprave), te će za unovčenje te imovine biti nužno pronaći kupce. Razlog za takvu pretpostavku proizlazi iz samog obrazloženja zakona u kojem je navedeno da trenutno preko 81 tisuća građana zadovoljava uvjete za otvaranjem jednostavnog postupka stečaja (sve sukladno podacima FINA-e).

Kako nije za očekivati dovoljan broj kupaca za gore spomenutu imovinu, uspješnost postupka unovčenja iste pokazuje se upitnim, a s obzirom da zakon ne predviđa posljedice nemogućnosti unovčenja, nejasno je što će se dogoditi s tom imovinom i obvezama potrošača.

Obustava jednostavnog postupka stečaja potrošača

Članak 79.m

Sud će obustaviti jednostavni postupak stečaja potrošača ako:

- potrošač povuče očitovanje kojim je dao suglasnost da se jednostavni postupak stečaja potrošača može voditi na njegovoj imovini*
- potrošač u roku od dvanaest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o otvaranju jednostavnog postupka stečaja potrošača ne uplati na račun suda iznos koji mu je sud naložio uplatiti*
- sud utvrdi da je u roku od dvanaest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o otvaranju jednostavnog postupka stečaja potrošača potrošač stekao ili raspolagao imovinom koju nije prijavio sudu*
- pokretnine odnosno prava potrošača koja se trebaju unovčiti propadnu, bitno izgube vrijednost, odnosno ako se ne mogu pronaći ili ako se utvrdi da nisu postoje na dan otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača*
- se prema odredbama ovoga Zakona smatra da je potrošač nepošten.*

Prijedlog:

Nadodati sljedeće izričite razloge za obustavu postupka:

- u slučaju kada potrošač lažno prikaže imovinsko stanje prilikom davanja imovinske izjave;
- otuđenje imovine kako bi se onemogućila naplata vjerovnika u razdoblju od 3 godine prije pokretanja postupka stečaja potrošača;
- u slučaju da dužnik koji nije zaposlen, ne traži aktivno zaposlenje ili ne prihvati posao koji odgovara njegovim sposobnostima.

Obrazloženje:

Kao općenito načelo, bilo bi preporučljivo, a u svrhu izbjegavanja svake dvojbe, unijeti definiciju poštenja potrošača gdje bi svi razlozi bili na jednom mjestu.

Nadalje, vezano za prijedlog kada potrošač lažno prikaže imovinsko stanje, smatramo kako je upravo radi toga štetno zakonom propisati pretpostavka da se za dužnika koji nije dao izjavu o imovinskom stanju, smatra da nema imovine. S obzirom da je sud dužan utvrditi imovinu potrošača, u trenutku saznanja da je potrošač lažno prikazao imovinu, potrebno je obustaviti postupak, zbog nesavjesnog i nepoštenog postupanja.

*„Postupanje Financijske agencije s osnovama za plaćanje nakon obustave ili zaključenja jednostavnog postupka stečaja potrošača
Članak 79.s stavak 2.*

...

(2) Od dana primitka pravomoćnoga rješenja o zaključenju jednostavnog postupka stečaja potrošača, Financijska agencija će provoditi ovrhu na novčanim sredstvima po računu potrošača na temelju osnova za plaćanje koje su nastale nakon otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača i po osnovama iz članka 77. ovoga Zakona.“

Prijedlog:

Omogućiti vjerovniku koji je raspolagao osnovom za plaćanje, a čija osnova nije bila navedena u Očevidniku u trenutku otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača, omogućiti ostvarenja takve tražbine kroz jednostavni postupak stečaja potrošača.

Obrazloženje:

Prema predloženom modelu vjerovnik koji je raspolagao s osnovom za plaćanje, a koja osnova nije bila navedena u Očevidniku u trenutku otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača, nema mogućnost ostvarenja takve tražbine kroz jednostavni postupak stečaja potrošača niti može nakon zaključenja tog postupka takvu osnovu za plaćanje dostaviti na provedbu Financijskoj agenciji, čime se dodatno otežava položaj vjerovnika..

Koordinatorica Povjerenstva

Admira Ribičić v. r.